

Veterani gredo proti zapadu - Volitve končale kampanjo

ARMADA VETERANOV SE VSELILA V MESTU JOHNSTOWN. — MESTNI ŽUPAN JE VETERANE POVABIL IN SE TUDI BORIL DA OSTATEJO TAMKAJ, DOČIM ZAHTEVA PREBIVALSTVO NJIH ODHOD.

Johnstown, Pa. — Armada veteranov, ki je bila pretekli teden končno s silo izgnana iz Washingtona, je prispela semkaj in se utaborila v tukajšnjem Ideal parku. Niso pa veterani nič posebno dobrodošli in okrajna oblast jih je zlepa "povabila", naj odidejo naprej. Policijski ravnatelj se je izrazil, da bo z njimi ravnal čim najbolj vljudno, vendar pa jih ne bo trpel, da bi ostali v mestu.

Menda edina osebnost, ki se za veterane poteguje, in ki na vsak način hoče, da bi se jim dalo stalno dovoljenje, da smejo ostati v mestu, je tukajšnji župan Eddie McCloskey. On je veterane povabil, naj se v mestu vselijo, češ, da so nad vse dobrodošli, in po njih prihodu se je ljuto boril proti močni opoziciji, ki želi armado izgnati.

Da se prepreči morebitni nemiri, je državni gubernor po klic državnih milic, naj bo pripravljena, da varuje mesto. Naprosila ga je za to tukajšnja trgovska zbornica, ki je za pomoč zahtevala, da se za pomoč državnih policij in je zaključila svojo prošnjo z besedami: Skrbeti ne moremo niti za svoje lastne repeže in situacija v mestu je nad vse resna. Ko je župan zvedel za to prošnjo trgovcev, je poslal brzojavko ravnateljstvu državne policije, v katerem je naročil, naj se ne zmenijo za omenjeno prošnjo; češ, da bo on sam skrbel za mesto.

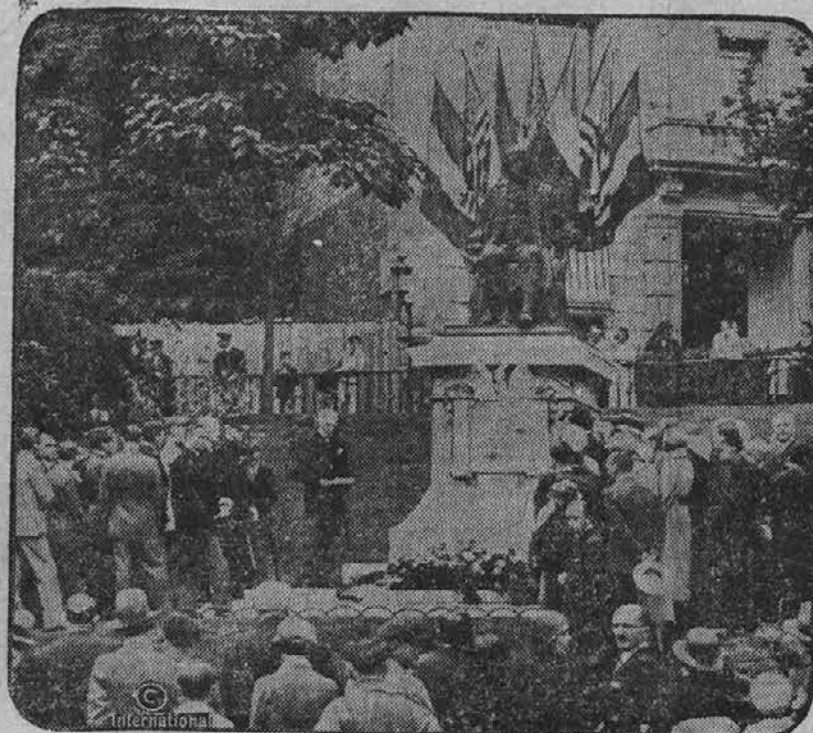
Kakor se da iz obnašanja veteranov soditi, ne bo njih bivanje tukaj povod za nikake nemire, in njih načelnik se je izrazil: "Ako bodo nastali kakšni izgredi, jih ne bodo povzročili člani armade." Poskrbel je tudi, da se postavijo pod kontrolo prevratni in radikalni člani armade, in sam je šel po taborišču, da je pomagal iskati tri prosule komuniste, ki so doslej štuntali svoje tovariše.

V Washingtonu samem je po izgonu veteranov prišlo zopet do normalnih razmer, ko se je končala dvadnevna vojaška okupacija mesta, kar se je zgodilo prvič od leta 1919, ko so divjali resni plemenski nemiri.

ČUDNA LJUBEZEN

Chicago, Ill. — 26letna Dorothy Pollak, ki je, kakor je bilo zadnjič poročano, do smrti ustrelila svojega 49letnega moža Josepha, na njih domu 1936 Garfield Blvd., je bila vtaknjena v tukajšnje okrajno ječo. — Njeno obnašanje pa je skrajno izpremenljivo. Dočim enkrat pomiluje svojega "ubogega Joa", da je tako nesrečno končal, in da ji je žal, da je storila svoj čin, pa že v naslednjem trenutku zatrjuje, da bi isto še enkrat v enakih okoliščinah izvršila. Ko so jo v petek pustili v mrtvašnico k trupu njenega moža, se je jokaje vrgla nanj in ga med vzdiki "O, moj ubogi Joe, kako sem ga ljubila," poljubovala na mrtvi obraz. Par trenutkov pozneje pa je bila zo-

PARIZ POČASTIL AMERIKO

Slika kaže prizor ob odkritju spomenika Benjaminu Franklinu v Parizu, ki stoji na sredi trga, imenovanega Yorktown, po mestu, znamenitem iz ameriške revolucije. Slovesnostim je predsedoval pariški župan, prisotni pa so bili višji ameriški in francoski častniki.

JSKJ. NADAJUJE DELO

Važni sklepi konvencije Jugoslovanske katol. jednote.

Indianapolis, Ind. — Koncem preteklega tedna je konvencija Jugoslovanske katoliške jednote sprejela nekaj važnih izprememb v pravilih. Tako je sklenila, da konvencija izvoli tudi pomožnega glavnega tajnika, ki bo enako glavni uradnik. Enako se bo štela med glavne uradnike tudi urednik Jednotinega glasila "Nova Doba". Glavni tajnik dobi na leto 14 dni plačnega odnosa, pomožni gl. tajnik 10 dni, vsi drugi uslužbenci v glavnem uradu pa po en teden. Jednota ne bo v naprej izdajala posojil na prve vknjižbe, marveč sme denar investirati samo v javne bonde, torej v mestne, državne, zvezne in šolske. Za člane, ki bodo sprejeti po novem letu, bo plačilna lestvica nekoliko višja, ker se bo uvedla "American Experience Table of Mortality."

NE STRPI V BOLNICI

Winnipeg, Man. — Iz tukajšnje bolnice, v katero je bil prepeljan, ko je bil poškodovan od nekega avtomobila, je 105letni Geo. Shaw v petek vzel slovo in prva stvar, za katero je zaprosil, je bila njegova sekira, s katero se je takoj odpravil v gozd sekati drva. Dvamesečno poleganje, je dejal mož, je zelo kvarno vplivalo na njegov apetit.

VOJAŠKI POGREB ZA VETERANA

Chicago, Ill. — Truplo vojnega veterana Wm. Nushka, 2316 W. 23rd Place, ki je bil ubit v Washingtonu pretekli teden v spopadih med veterani in policisti, je bil pokopan v ponedeljek popoldne na Arlington pokopališču v Washingtonu.

Katoliški Slovenci oglašajte svoje prireditve v "Amerikanskem Slovincu"!

ROOSEVELT V KAMPANJI

V soboto je imel Roosevelt otvoritveni kampanjski govor.

Albany, N. Y. — V soboto zvečer je gubernor F. D. Roosevelt otvoril z daljšim govorom po radio politično kampanjo za predsednika Zed. držav. V prvi vrsti je izrazil posebno priznanje glavnemu tajniku, ki je sprejel konvencija demokratske stranke, in povdarjal, da bo poskrbel, ako bo izvoljen v predsedniški urad, da se bodo sprejele odredbe v smislu "mokra" stališča njegove stranke. Dejal je tudi, da je nasproten, da bi se Evropi črtali vojni dolgovi, pač pa, da se morajo znižati sedanje carinske postavke, ki so jih postavili republikanci.

SMRT POKOSILA ROJAKA

Forest City, Pa. — Po enotedenskem trpljenju je pretekli ponedeljek umrl v 48letni starosti slovenski rojak Bernard Gerdin iz Brownale. Pogreb se je vršil v četrtki iz slovenske cerkve sv. Jožefa. Obrede je opravil Father Jevnik. Pokojnik, ki za posušča poleg vdove Terezije še šest hčera in dva sina, je bil vnet podpornik slovenske cerkve in enako tudi aktiven na društvenem polju. V svoji naselbini je bil dobro poznan in obče spoštovan. Smrt je sledila poškodbam, ki si jih je dobil teden preje, ko si je pri padcu po stopnjicah v svojem domu razbil črepinjo. — Večni pokoj pokojniku, iskreno sožalje preostalim.

NEMČIJA SE OBRNILA NA AMERIKO

Berlin, Nemčija. — V petek zvečer je imel tukajšnji kancler von Papen prekoatlantski govor po radio, ki je bil namenjen v prvi vrsti Zed. državam. V njem je indirektno izrazil željo, naj bi Amerika zastavila svoj vpliv, da se prekliče verzajska mirovna pogodba, češ, da je ta pogod-

KRIŽEM SVETA

— Berlin, Nemčija. — Ker so v Nemčiji vse radio-oddajne postaje pod vladno kontrolo, je tudi vlada odredila, kdaj ima lahko kaka stranka volilni kampanjski govor. Poleg tega je moral biti vsak govor predložen vladi v cenzuro.

— Pittsburgh, Pa. — Žrtev butlerske vojne so postali trije bratje Volpe, ki so nedavno prišli semkaj in pričeli trgovati z opojnimi pijačami. V petek pa je stopil v njih lokal neki neznanec, ki je potegnil revolver in ustrelil vse tri.

— Havana, Kuba. — Tukajšnja vlada je pretekli petek uradno priznala novo Davlovo socijalistično vlado v Čile, nasprotno pa je odklonila priznanje novi državi Mandžuoko, ki jo je ustanovila Japonska.

— New York, N. Y. — Po dolgem mirovanju je postalo pretekli teden trgovanje na tukajšnji delniški borzi izredno živahno in cene delnicam so v splošnem znatno poskočile. Je to znamenje povratka k izboljšanju?

TO VSI ŽE DAVNO VEMO

London, Anglija. — Waleski princ, angleški prestolonaslednik, je prišel pretekli teden na dan z idejo, kako bi se dala odpraviti sedanja depresija, kakor tudi onemogočiti bodoče izbruhe krize. Ideja je zelo dobra, nikakor pa ni nova. Dejal je, da bi se morala množina produkcije in konsumpcije uravnovesiti s tem, da se skrajša delovni čas. Na ta način bi bilo izključeno, da bi se z današnjimi modernimi stroji preveč produciralo, čemur bi sledil zastoj, kakor se je to zgodilo v tej depresiji.

NATURALIZACIJA BIVŠIH VOJAKOV

Washington, D. C. — Zadnji kongres je sprejel zakon, po katerem se bivšim vojakom-tujezemcem, ki so služili v ameriški armadi med svetovno vojno, v času od 5. aprila 1917 do 12. novembra 1919, znatno olajšuje pridobitev državljanstva. Ako so dobili častno odpustnico (honorary discharge), jim ni treba niti prvega papirja, niti spričevala o prihodu, razen, ako je bil kdo v inozemstvu in se je povrnil po 3. marcu 1924. V tem slučaju bo potreboval spričevalo o prihodu. Plačati pa mora veteran običajne pristojbine in potrebuje tudi dve prič. Ta zakon velja do 25. maja 1934.

SIRITE AMER. SLOVENC!

ba glavni vzrok sedanjega obupnega stanja in nezadovoljstva med nemškim narodom, kar je privedlo tako daleč, da grozi Nemčiji civilna vojna, in je napravilo v deželi rodovitna tla za komunistično propagando. Kancler, ki je govoril v angleščini, je tudi povdarjal, da ni resnica, da bi on, ali njegova vlada, skušal uvesti diktaturo v Nemčiji.

Iz Jugoslavije.

ZAPOSLITEV DELAVSTVA NA JESENICAH SE POLAGOMA IZBOLJŠUJE, VENDAR JIH JE ŠE DO 200 OSTALO BREZ DELA. — POŽIGALEC OBSOJEN NA PETNAJST LET ROBIJE. — SMRTNA KOSA IN DRUGO.

Zaposlitev in beda

Jesenice, 16. julija. — Obratovanje v tovarnah Kranjske industrijske družbe na Jesenicah se polagoma normalizira. V nekaterih obratih se je zaposlitev delavstva še celo nekoliko zvišala, predvsem v tovarni elektrod na Dobravi in v oddelku za izdelovanje cevi na Jesenicah. V drugih obratih je pa število delavstva zopet padlo, posebno se to pozna v martinarni, žebeljarni, mehaničnih delavnicah in v livarni. Tudi upokojenih je bilo okoli 50 starejših, delavcev, tako da jih je skupaj brez dela še okoli 200, med katerimi je precej oženjenih in imajo družine z več nepreskrbljenimi otroci. Med temi je nekaj celo takih, ki so pri podjetju že po 20 in 35 let, pa se še ne ve, če bodo sprejeti nazaj na delo, ali bodo upokojeni, ali pa morda ostanejo brez vsega. Položaj teh delavcev je seveda težak. Kljub temu, da število zaposlenih polagoma raste, je celotni zaslužek precej manjši, kakor je bil poprej, ker se po večini odpravilo nedeljsko in nadurno delo in se dela v več obratih namesto po 8 le po 6 ur dnevno in poleg tega je še plača znižana. Oni delavci in delavke, ki niso bili sprejeti nazaj na delo, so prejemali do 1. julija delavne osebne po 100 Din (nekoliko več kakor \$2.00). družinski člani pa po 30 Din tedenske podpore. Ta podpore se je sedaj skrčila za delavne osebe za 20%, za družinske člane pa za 50% tedensko. Hudo je delavstvo prizadeto tudi s tem, ker se mu je podražilo kurivo v tovarni.

Nezgod

— Akademik Marijan Tepina je v družbi nekaj tovarišev napravil izlet iz Ljubljane na Gorenjsko. Med potjo se je v Stražišču poigraval s patrono, ki mu je v roki nemadoma eksplodirala. Tepina je dobil več poškodb po rokah in tudi po obrazu.

Konj ga je brenil

Na Brezovici pri Ljubljani je konj udaril v glavo delavca Antona Ložarja in ga nevarno poškodoval, da so ga peljali v ljubljansko bolnico.

Šmartno pri Litiji

Na dan sv. Petra in Pavla so se zapadno od Šmartna pripodili črni oblaki, parkrat je rezko zagrmelo in enkrat strahovito počilo, da so ljudje, prepričani, da je strela udarila v bližini, prihitali iz stanovanj in že videli, da se kadri iz slamate strehe župnijskega gospodarskega poslopja. En delavec, ki je spal na skednju, je bil tako otmoten od strele, da si je komaj rešil življenje, Zgorela mu je pa obleka in denar. Z veliko težavo so rešili živino, katero so morale skoro vso poklati, radi poškodb.

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrla Marija Zajc, trgovka. — Pri Sv. Urbanu pri Ptujju je umrla Marija Kramberger, stara 59 let. — Celju je umrl Jakob Horvat, čevljar star 51 let. — V ptujski bolnici je umrl Franc Bračič iz Regoznice, posestnik.

Neareča

Mariborski trgovec Anton Bergles se je peljal s konjem do Brestnice in se tam, ustavil, da se je šel malo pokrepčat v gostilno. Konj se je iz nebil pa tudi do vratu zadolžen in je prosil več posestnikov za posojila, katero so mu pa vsi odrekli in to ga je napravilo, da je začel vse sovražit. Dne 15. decembra lanskega leta je v Stražeh dostavljala pošto. Komaj je zapustil hišo posestnika Zorca, so že hušknili plamen iz slamate strehe na hlevu. Ljudje so obdolžili Pravičiča da je on zažgal, ker se je tako sumljivo vedel. Kmalu so opazili Pravičiča v Selcih, kjer je tudi začelo goreti. Iz Selc se je odpravil proti Zavrhu, kjer je zažgal viničarj Magdalene Fras, streho

Stare predmete so našli

V okolici Dobove so pri prekopavanju in oranju že večkrat našli starinske predmete. Nedavno je neki posestnik pri kopenju peska našel na razne sulice in meče in na neko pripravo, o kateri ne morejo doznati, kakemu namenu je služila. Poiskali so tudi nekaj najdb je v okolici vasi Rigonce.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America. Established 1891.

Izhaja vsak dan razun nedelj, ponedeljnikov in dnevoev po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Phone: CANAL 5544

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Telephone CANAL 5544

Table with subscription rates: Narocnina, Subscription, Za celo leto, For one year, Za pol leta, For half a year, Za četrt leta, For three months.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke popoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR! — Številka poleg vašega naslova na listu znači, da kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

U.:

Beseda o zavetišču

Pred dvajsetimi in več leti se je med ameriški Slovenci pojavila ideja, da bi si ameriški Slovenci postavili lastno narodno zavetišče. Ideja je dobila precej simpatij in je nekaj časa tudi lepo napredovala.

Tedaj, v zlatih dobrih časih, bi se bila akcija zavetišča lahko izvedla v par letih. Da se ni, zato ima zaslugo vodstvo akcije, ki se za stvar ni dovolj žrtvovalo, marveč je le čakalo, da kaj samo od sebe pride, itd.

Nikdar se ni čutila potreba po takem skupnem narodnem zavetišču tako, kakor baš v teh slabih časih. Starejša generacija je postarana. Mnogo jih je po vseh naselbinah, ki so odvisni od vzdrževanja drugih ljudi.

Mi ameriški Slovenci pa, pripravili smo se za druge stvari, drugje smo zaposlovali svoje moči in energije, da bi jo posvetili za to, kar bi bilo najbolj hvaležno delo, se nismo spomnili tako, kakor bi se morali.

Iz starega kraja so hodili k nam v posete, če ne, smo pa sami zbirali razne zbirke. Vse prav in lepo je to. Dobro delo je pomagati domovini, saj je naša mati. Ali pri vsem tem smo pozabili nase!

Danes pa imamo med seboj starčke, ki so drugače še tudi, toda svoje prihranke za stara leta so zgubili, nikogar nimajo, da bi jih podpirali, dela ne zmorojo in ga tudi nikdar več dobili ne bodo.

Prepozno je, pravijo mnogi, da bi sedaj kaj začeli. To seveda, kakor se vzame. Če bi ljudje razumeli položaj in imeli voljo pomagati, še ni prepozno. Pravimo, da v Ameri-

ki nas je 200,000 Slovencev. Ako je to res in ako bi razumel stvar le vsak drugi Slovenec, je še vedno izvedljivo in baš v teh časih še bolj kot prej, ker farme so sedaj poceni. Kaj je svota \$1? Ali bi je ne utrpel lahko vsak Slovenec? Is če bi le vsak drugi Slovenec dal \$1 v namen, pa bi bila lepa zbirka, s katero bi se dalo veliko napraviti za naše onemogle starčke.

Če so potrebne druge ustanove med nami, bi bila potrebna tudi ustanova za naše onemogle starčke! Potrebno je, da bi to malo premišljevali.

NAŠI "BOOSTARJI" IN ŠE KAJ DRUGEGA

So. Chicago, Ill.

Obljubil sem v zadnjem dopisu, da bom nekoliko poročal o naših "Boostarjih", ki letos posebno uspešno igrajo žogo (baseball). Kar veselje jih je gledati, kadar se spravijo skupaj in začnejo. Do sedaj so igrali že sedem iger in izmed vseh sedem izgubili samo eno.

V nedeljo, 17. julija, smo se podali nekateri za našimi igralci v Joliet, kjer smo se pri raznih jolietških rojakih prav dobro imeli. Potrdil bom, da je Joliet v resnici pravi slovenski Rim, ker imajo v svoji sredi zastopane skoro vse stanove od papeža in škofa, pa menda celo do cesarja in kralja.

Na prihodnjo sejo, v torek drugega avgusta, so vse članice naše podružnice prijazno vabljeni, ker nas bodo za to se-

to jih je pa vse polno cvetic, kakor v starem kraju na Slovenskem. Seveda, koder so bolj "sport", imajo tudi kaj za žego gasiti, pa naj bo to ječmenovec ali črešnjevce ali kaj drugega.

Če bodo še dve nedelji tako srečni, da bodo premagali nasprotnike in odnesli venec zmage v So. Chicago, potem pa, kakor sem slišal, pridejo žogarji iz Minnesote in se bodo morali pomeriti še z Minnesotčani. Ti so pa bolj severnega kova in zato si izberejo za svoje dneve igranje bolj konec poletja, ker bi menda poletne vročine ne prenesli.

Da ne bom z dopisom predolg, moram skoraj skončati, ker so me zadnje nedeljo, ko smo šli iz parka, ženske ljubezivo opomnile, da preveč na dolgo poročam in da nimajo časa vsega prebrati. Rekle so, da naj bolj na kratko pišem, pa večkrat, ker da imajo veliko dela. Da, res, naše ženske so res vedno "bizi" in ženskam, kakor pravijo, se ni dobro zameriti, pa bom še jaz gledal, da se jim ne bom. Pozdrav. Novinar.

IZ URADA PODRUŽNICE ST. 1, S.Ž.Z. Sheboygan, Wis. Na prihodnjo sejo, v torek drugega avgusta, so vse članice naše podružnice prijazno vabljeni, ker nas bodo za to se-

jo obiskale nekatere uradnice in članice od podružnice št. 12 iz Milwaukee.

Toraj pridite vse.

Odbor

RAZNOTEROSTI

PRI KRSTU 9. OTROKA IZGUBILA ŠTIRI SINOVE

O žalostni zgodbi poročajo nemški listi z Jutlandskega. Delavska družina Arbo je te dni dobila devetega otroka, ki so ga krstili. H krstni slovesnosti se je zbrala vsa družina in sorodniki. Po krstu so večji štirje sinovi, stari od 10 do 17 let, šli k jezeru in se vsedli v čoln. Ker jih le predolgo ni bilo nazaj, so jih šli iskat. Našli pa so na jezeru prazen čoln, ki je imel luknjo v dnu. Vsi štirje fantje so namreč, ko so zapazili, da vdira voda v čoln, skočili v vodo in se hoteli rešiti s plavanjem. Pri tem so pa vsi štirje utonili in so našli samo njihova trupla.

ZNIŽANJE DAVKA ZA ŠOLE

Chicago, Ill. — Tukajšnja mestna šolska oblast je na svoji seji v sredo znižala razpis svojih davkov na znesek, ki je 15 milijonov dolarjev nižji od lanskih davkov. Znižanje se je izvršilo na zahtevo bankirjev, ki so v konferenci z županom Cermakom v ponedeljek obljubili posojilo za plačilo učiteljskega plačila pod tem pogojem, da se znižajo stroški za šolsko oblast.

ALI JE KLOBUK POTREBEN?

Ali škoduje človeku več vročina in prah ali klobuk na glavi? Na to vprašanje so odgovorili dovolj zelo različni. Nekdo, ki meni, da ima dovolj izkušenj v tem pogledu, zagovarja nošo klobuka tudi poleti v najbolj vročih dneh, češ, da je s prahom nasičeni mestni zrak mnogo bolj škodljiv lasišču kakor pokrivalo. Tudi nevrologi pravijo, da je nepokrita glava mnogo bolj izpostavljena bolečinam kakor glava pod klobukom. Vrh tega priporočajo zdravniki za oči, naj nosijo moški tudi poleti pokrivala, ker bleščeče sonce bije poleti neumljeno v oči in škoduje vidu, katerega robovi klobuka ščitijo pred vsemi temi nevarnostmi.

ZVITI KROJAČ

"Dragi gospod," je nagovoril neki krojač v Madridu svojega odjemalca, ki ga je srečal na cesti. "Kako morete nositi tako obleko? To je res slaba reklama za mojo tvrdko. Pojdite z menoj. Zlikal jo bom in jo osnažil popolnoma brezplačno, ker ne maram, da bi vaši znanci slabo mislili o vašem krojaču." Naročnik je rad sledil uslužnemu mojstru in se na tihem smejal njegovi postrežljivosti, ker obleke še vedno ni plačal. Ko pa je dospel v delavnico in odložil suktnjo, telovnik, hlače, so se prišli po krojaču obveščeni stražniki in prijeli nemarnega dolžnika.

Moral je pred sodnika, ki mu je obljubil poslati na dom izterjevalca in ga vrhu tega še kaznoval z globo.

Odbor

AVTOMAT ZA PREVAJANJE

V Parizu imajo aparat, ki je pač edini svoje vrste na svetu. Njegov posel je — prevajanje. Tujec, ki pride v Pariz in ne zna francoski — takih je zelo mnogo — napiše vprašanje, na katero želi dobiti pojasnilo, na listek ter ga izroči stražniku. Ta gre z vprašanjem k avtomatu na policijsko ravnateljstvo, pritisne na gumb in iz avtomatovega žrela pade odgovor v tistem jeziku, kakor je bilo v njem vprašanje. Poskusi z avtomatičnim prevajalcem so se tako dobro obnesli, da bodo aparate te vrste namestili na več mestih, kjer bodo tujcem na razpolago.

RIBA, KI SPI ŠTIRI LETA

Pred štirimi leti je prinesel newyorški profesor dr. Homer Smith iz Afrike 20 rib, ki se od tistega časa niso dotaknile nobene hrane in so vztrajale sploh v spanju podobnem stanju. Ribe nimajo samo škrg, temveč tudi pljuča. Če v vročini reke usahnejo, se zarijejo v blato in tam prespijo tedne in celo mesece, dokler ne nastopi nova deževna doba. Doslej niso vedeli, koliko časa lahko prebjajo v tem stanju brez hrane. Prof. Smith hoče svoje eksemplare še peto leto preizkusiti glede vztrajnosti.

LATINSČINA — MEDNARODNI UČNI JEZIK

Na pobudo George Lurza v Monakovem se je ondi osnovalo društvo "Societas Latina", ki mu predseduje latinski pesnik, tubinški indolog Herman Weller. Namen društva je izdajati časopis, ki naj bi postal osrednje glasilo mednarodne učenosti v latinskem jeziku. Člani Latinskega društva si posebno prizadevajo, da bi napravili časopis za glasilo sodobne medicine, tehnike in prirodoslovnih ved.

SV. PISMO PREVEDENO V 655 JEZIKOV

Britska svetopisemska družba je nedavno imela svoj 128. občni zbor, na kojem se je poročalo, da je v zadnjem poslovnem letu izšlo 10 novih prevodov zakona nove zaveze, in sicer popolnih in delnih prevodov. Z njimi se je število prevodov evangelijev zvišalo na 655. Zadnji prevod je izšel v karamojngu, jeziku ljudstva na zapadu Rudolfovega jezera v vzhodni Afriki.

STRAŠNO DEJANJE NORCA

Nedavno je neznan mladi možki v Berlinu izročil vratarju francoskega poslanstva zavoj z besedami: "To bi rad izročil iz Eutina gospodu poslaniku!" Ko so zavoj odprli, so našli v njem 2 odsekani ženski roki. Mož je med tem izginil. Med tem je prišla brzofavka državnega pravdnika v Lubecku s poročilom, da je 24-letni kmetski delavec je storilec duševno bolan.

Fatalno. — Imeti morate ali. Kaj vas ni nihče videl v času, ko je bilo vlomljeno? — Ne, gospod zagovornik, k sreči nihče.

Pripoznal je. — Vaši fantje so pa dosti denarja zašturili! — Res je; a edini, ki je pri tem bolj pameten postal, sem jaz!

Dobro ga je zavrnila. — Čujte, gospodična, nocoj se mi je sanjalo, da sem vas zasnuvil. Kaj neki to pomeni? — To pomeni, da ste v spanju pametnejši, kakor če bediti.

Med trgovci. — Kako stoje tvrdka Adamovič? — Saj ne stoji več — že sedi.

Srečen konec. — Tako sta bila princ in princesa nazadnje srečna. Princesa je namreč vzela drugega, princ se je pa tudi oženil z drugo.

V gostilni. — Gospod plačilni, kaj ste mi pa prinesli tu? Te kure je samo kost in koža. — Oprostite, nisem vedel, da ste hoteli imeti kuro tudi s perjem.

Iz šolske naloge. — "Hibernica je pri človeku glavna stvar. Na enem koncu sedi glava, na drugem pa on sam."

Dokaz največjega sovraštva. — Gotovo ne govoriš več z Benno, odkar te je tako razžalil! — Ne samo, da ne govorim, temveč se niti ne zmenim za to, kako je oblečena.

Dobro nadomestilo. — Je tvoja žena dobra gospodinja? — Ne posebno, pač pa krastno poje. — No, če je tako, bi ti pa zadostoval tudi kanarček.

Starejša dama pri zdravniku. — Pravite, da vas boli glava in trga po križu? Koliko ste stari? — Štirindvajset. — Hm, gospa, to pa ni kaj tako, zdi se mi, da izgubljaš tudi spomin.

V novem stanovanju. — Streha vaše hiše je tako slaba, da mi voda neprestano kaplja na glavo. Kako dolgo bo to trajalo? — Ali mislite, gospod, sem vremenski prerok?

Nihče še ni iznašel zdravila proti lenobi, ki bi uplivalo brez škode na lenuha.

Schooss umoril svojo mater in odsek al ruke in noge ter zbežal najbrže v Berlin. Dognali so, da je storilec duševno bolan.

TARZAN GRE PO ZLATO V OPAR.

(1)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Belgijski poročnik Albert Werper, je po šestmesečnem bivanju v belgijski koloniji v Kongo, zašel v vrlo neprijeten položaj. Doma na Belgijem je ončestil imo svoje rodbine in ker mu je bilo življenje onemogočeno v Bruselju in drugih krajih, je odšel v Kongo, afriško kolonijo, ki jo upravlja Belgija, da tam najde obstoj za svojo bodočnost. Vstopil je v kolonialno vojaško službo, kjer je služboval kot poročnik.

Poročnik Werper je bil čudnega temperaments. Zlasti je imel eno slabost, da je niti s vrvščavo do svojih predstavljenih častnikov. Neke noči je sedel na verandi in z njimi njegov capitan pod katerim je služboval. Kapitan je bil mirnega značaja, tih mož in zelo redkobeseden. Kadri je mirno pipo in se za Werperja ni zmenil. Slednji je čutil, da ga prezira. Kmalu je začel delati opazke proti kapitanu, ki je končal žalostno, kakor to pokažejo prihodnji stavki te povesti.

Kakor beson skoči Werper iz svojega sedeža ter plane proti kapitanu rekoč: "Zadnjič si me razžalil!" Kapitan se je začudil zdvijanosti Werperja in prestrašen vstane, ker je opazil, da je poročnik Werper segal po samokresu. Ni si mogel tolnačiti poročnikove zdvijanosti. Začel je segati poročniku v besedo, toda slednji je bil kakor obseden, ničesar ni slišal in na očeh se mu je kazala velika jeza in srd, kakoršne kapitan še ni videl.

Stopil je proti Werperju hoteli ga potolažiti in pogovoriti, kar mu ni uspelo. Zdijvani Werper je potegnil samokres in ustrelil kapitana v prsa, da se je sledenji na mestu zgrudil mrtev na tla. Ko je padel kapitan mrtev na tla in izdihnil, se le zdaj je spoznal Werper kaj je storil v svoji najhujši jezi. Spoznal je, da je morilec in da kot tak nima več mesta v družbi kot pošten človek. Stresnil se je in srce mu je že občutilo, da ni storil prav.

LEPOTA SLOVENIJE

'Gorenjska'

To je knjiga, ki jo bo z velikim užitkombral vsak Slovenec, kaj sele sinovi in hčere preleprane romantične Gorenjske, ki tvorijo najlepši del slovenske, kakor tudi jugoslovanske zemlje. Sinovi in hčere prelepe romantične Gorenjske bodo v tej knjigi našli v besedi in sliki svoje mle rodne vasi, tuge in mesta, svoja pestra gorenjska polja in livade in svoje divne lepe gorenjske gore in planine. V knjigi je opisana zgodovina in sedanost skoro vseh gorenjskih mest, trgov in vasi. Ima nad 250 pokrajinskih slik, ki predstavljajo gorenjska mesta, tuge in vasi, pestra polja in livade in divne gorenjske gore in planine. PIŠITE PO NJO ŠE DANES! — STANE S POŠTINO \$2.00 KNJIGARNA AMERIKANSKI SLOVENEK 1849 W. 22ND STREET, CHICAGO, ILL.

Mlinarjev Janez

SLOVENSKI JUNAK ALI UPLEMENITBA TEHARČANOV

Sestavil po narodni pripovedki iz srednje petnajstega stoletja F. Kočvar

Tvojega tovariša je vzel gospodar s seboj v Alžir vrljub milim prošnjam in obilnim solzam, da naj ga pusti vsaj toliko časa pri tebi, da ozdraviš. Nikdar še nisem videl človeka tako žalostnega, kakor je bil tvoj tovariš, ko se je moral ločiti od tebe. Je že tako, kaj hoče nas eden, nas siromašnih sužnjev nasproti mogotcem, kakor so naši gospodarji.

"Suženj?" vzdihne Janez ter si obriše znoj z vročega čela. "Da, da, tudi ti si sedaj suženj z menoj vred. Toda zahvali Boga, da si prišel k mojemu gospodarju, ako ti je že določeno suženjstvo. Lagal bi, če bi se drznil tajiti, da ni blaga duša, ki z nami sužnji lepo ravna, kakor bi mu bili lastni otroci."

"Ali bodo tudi mene poslali v Alžir, kadar ozdravim?" vpraša Janez hlastno ter se vrnava na postelji.

"Tudi, kakor hitro boš zdrav. Za na morje mora biti človek popolnoma zdrav. Ti bi bil v svojem slabem položaju gotovo umrl, če bi bil prišel na morje. Da ne umrješ, te je pustil gospodar tukaj."

"Rad, prav rad nam hočem biti suženj, le da vidim še edno svojega prijatelja, kateremu se imam zahvaliti za življenje."

"Gotovo sta vidva sinova oba ene matere, ker se tako pristréno ljubita!"

"Ali ti moj tovariš odhajajoč ni naročil nikakega sporočila za me?" vpraša Janez svojeja postrežnika.

"Da, naročil mi je, toda le samo eno besedo."

"In ta je?"

"Potrpi, da jo najdem! Zapisati sem jo moral, da je ne pozabim. Marjetica" je rekel.

"Marjetica?" vzklikne Janez in poslednje dvojbe so izgubile, da Voglarjev Miha ni bil nihče drugi, kakor Pengarjeva Marjetica.

"Prstavil mi je še na vprašanje, kaj da pomeni besedica, da si jo boš že sam po svoje raztolmačil." spopolni postrežnik.

"Kedaj odrinemo v Alžir?" povzame čez nekaj časa zopet Janez besedo.

"Kakor sem ti že rekel, takoj, ko ozdraviš, da moreš brez nevarnosti na morje."

"Ali čutim se že sedaj tako zdravega, da bi pri tej priči lahko nastopil pot. Kaj ko bi odrinili še danes?"

"Ranocelnik pravi," nadaljuje sluga, "da potrebuješ še najmanj mesec dni, da se ti porvnejo prejšnje moči. Tudi bi že iz drugega vzroka ne bilo mogoče takoj odriniti, ker se namreč naša ladja še ni vrnila iz Alžira."

Janez ni kar nič več dvomil, da njegov tovariš ni bil nihče drugi nego Marjetica sama. Le odtod mu je bilo mogoče razlagati, zakaj da je prišla šele za njim in ni odrinila že z njimi vred, in tako si je tolmačil, da je tovariš njegov jahal tako brezskrbno Pengarjevo kobilico, le tako si je mogel razložiti njeno požrtvovalno junaštvo, njeno ljubeznivo postrežbo, ko je ležal bolan, le na ta način mu je bilo razumljivo, kako da je prišlo všito ime "Marjetica" v obveze njegovih ran in končno, zakaj mu je tovariš zopet prav to ime pustil za poslovilo z naročilom, naj si ga po svoje raztolmači. Če je vse to dobro premislil, je bil docela prepričan, da mu je bila res Marjetica ves čas zvest tovariš veselih in žalostnih dni. Silno ga je jezilo, da je ni že prej spoznal, kakor šele v turškem taboru. Ničesar pod milim nebom si ni srčneje želel, kakor to plemenito in junaško nevesto svojo zopet videti, in nestrpnje pričakoval dan na dan ladje iz Alžira, ki ga ponese v njeno

obližje. Od dne do dne je postajal tudi krepkejši, in ko se je luna pomladila, je bil Janez že zopet poprejšnji korenjak.

Nekega dne prihiti postrežnik domov z novico, da je ladja iz Alžira že tu. Prvi dan je izkrcavala pripeljana blago, drugega dne vkravala ono, namenjeno iz Carigrada v Alžir in tretjega dne je ob ugodnem vetru razpela jadra in odlpala. Veselo je rezala brazdo nad sinjega morja globino, in vendar je plavala po Janezovem mnenju veliko prepočasno. Kdo bi popisal, kako se mu je topilo srce, mislečemu, da bo v Alžiru zopet našel svoje najdražje in najljubše bitje na svetu, svojo Marjetico. Končno priplava ladja vendar pred zidovje belega Alžira.

Alžirska luka je bila polna ladij raznih narodov. Arabec, čigar suženj je bil Janez, je stal s svojimi sužnji že na bregu, pričakovaje ladjo. Ponosno je priplula v luko z napetimi jadri. Verige zarobljajo in maček se pogrezne na dnu morja. Veselega srca stopi Janez na afričanska tla na vse grlo — zauka. Saj ni bil več daleč od Marjetice. Naglo prebere z očmi četo Arabčevih sužnjev, ki so bili določeni za izkrcavanje blaga, pripeljanega ravnokar iz Evrope. Nadejal se je, da najde Voglarjevega med njimi. Toda ni ga bilo. Janez se je tolažil, da je moral bodisi zaradi kateregakoli vzroka ostati doma.

Sužnji so jeli razkladati blago in tudi Janez, dasi mu ni nihče veleval, se poprime veselo dela, da bi bili le prej gotovi. Vse je obduovalo njegovo ročnost, ker je tako lahko prekopicaval najtežje bale in zaboje. Da ga ni nihče silil k delu, je bilo to, ker ga je Arabec namenil svojim otrokom za učitelja v borbah in viteških igrah. Spoznal je namreč Janezovo veliko spretnost v tej stroki v bitki pri Beogradu.

Arabec je sicer od strani, toda jako pazljivo motril Janezovo obnašanje. Ne daleč od njega je stal neki drug bogato opravljen Turek. Tudi ta ni umaknil nobenega očesa od Janeza. Nemirno je jel stopati semtertja, kakor da bi koval kaj prav zvitega. Končno stopi k Arabcu in ga povpraša, jeli Janez tudi njegov suženj, kako in na kak način da si ga je prisvojil. Turek je komaj krotil svojo razburjenost.

"Jeli, da ti je všeč!" reče nato Arabec in Janeza opazovajoč, nadaljuje: "Je pač korenjak od nog do glave. Le poglej, kako široka so mu pleča, kako napete prsi, oko mu žari v plemenitosti, čelo mu je visoko in vsi ostali udje čvrsti. Človeku res kar srce radosti zaigra ob pogledu na takšnega junaka."

"Res je tako! Koliko ga čeniš, brate?" vpraša Turek. Arabec se nasmehlja: "Ta ni ma nobene cene, ne za te ne za koga drugega. In čemu ti le bo, saj imaš že polno ladjo nakupljenih sužnjev, kam hočeš le še s tem?"

Turek se ne da odpraviti. Ker hoče Janeza pridobiti na vsak način, ponuja tudi vedno več zanj, ali vse zastonj. Arabec se niti ne zmeni za kupčijo. Končno ponudi Turek za Janeza pet tisoč grških cekinov, kar je bila tedaj najvišja cena za najlepšega sužnja. Arabec tudi te vsote niti pogleda ne, tem raje bi se bil pa že znebil sitnega Turka. Zato mu reče: "Če ga že hočeš na vsak način imeti, daj mi zanj deset tisoč cekinov, drugače pa ne." S tem ga je hotel preplašiti in se ga znebiti. Toda jako se je zmotil.

(Dalje prih.)

SIRITE AMER. SLOVENCA!

Znanstvene in poučne knjige

ki jih ima v zalogi knjigarna Amerikanski Slovenec:

Table listing various books with titles, authors, and prices. Includes titles like 'AJDOVSKI GRADEC', 'AMERIKA in AMERIKANCI', 'BRESKEV in MARELICA', etc.

O TEM IN ONEM

POŽARI NA MORJU
Požari na velikih potniških parnikih so dandanes zelo redki. Že pri gradnji parnikov strogo pazijo na to, da je mogoče vsak ogenj zadušiti takoj, ko ga zapazijo. Na razpolago so sesalke, ki mečejo vodo z močnim pritiskom, brizgalke, ki s kemičnimi sredstvi duše ogenj itd.

REVŠČINA TIROLSKEGA KMETA
Po celem svetu je kriza, ki tero hudo občuti zlasti kmeti. Silno pomanjkanje živinске hrane je prisililo te ljudi, da so morali živino prodati po vsako ceno, ali jo pa doma zaklati.

Požar na francoskem parniku "George Philipparu" pa brez dvoma prekaša ono katastrofo iz l. 1918. Parnik "George Philipparu" je bila najnovejša ladja družba "Messageries Maritimes". Poleg te sta še dve drugi enaki ladji, namenjeni predvsem za promet z Daljnim Vzhodom.

MUSTEROLE advertisement. Features an image of a man holding a tray and text: 'FINE TEXTURE in your cakes... THE DOUBLE TESTED DOUBLE ACTING KC BAKING POWDER SAME PRICE FOR OVER 42 YEARS'.

SUCH IS LIFE advertisement. Features an illustration of a man in a top hat walking past a window and text: 'THE PROFESSOR ARRIVES HOME LATE AFTER GIVING HIS FAMOUS LECTURE ON "MAN, THE DOMINANT AND INVINCIBLE."'

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENEZ advertisement. Text: 'izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci. Društva — Trgovci — Posamezniki dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo.' Includes address: '1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.'